

Naam: K. Rondhuis
Datum: 19 december 2023
Eenheid/Programma: Eenheid Concernzaken

Collegevoorstel

Onderwerp	Pilot zorg in onderwijs dr. Herderschee school
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 30 januari 2024
Portefeuillehouder	G.J. Overmeen-Bakhuis
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Op SO de dr. Herderschee school krijgt een groot deel van de leerlingen ondersteuning vanuit de jeugdhulp. De leerlingen op deze school komen zowel uit de subregio Twente Noord, als daarbuiten. Het college heeft besloten om de jeugdhulp niet langer individueel per leerling te bekostigen. De bekostiging zal voor 4 klassen collectief bekostigd worden voor het jaar 2024. Door het verlenen van de subsidie komt de jeugdhulp beschikbaar voor alle leerlingen van de deelnemende gemeenten, waardoor er beschikkingsvrij gewerkt kan worden en de administratieve lasten afnemen. De gemeenten met een jeugdhulpverplichting voor een leerling in één van de 4 klassen van de dr. Herderscheeschool zijn benaderd om deel te nemen aan de pilot. Voor de overige gemeenten met een leerling in de klas volgt besluitvorming over eventuele deelname voor 1 februari 2024.

Voorgesteld besluit

1. Met ingang van 1 februari 2024 een pilot 'collectief arrangeren basisjeugdhulp' te starten op de dr. Herderschee school voor de klassen OB2, OB4, OB7 en BB7
2. Een subsidie voor de pilot te verlenen van maximaal 450.000 euro, conform de subsidie aanvraag van De Twentse Zorgcentra (INT- 90576).
3. In te stemmen met een onderzoek naar de effectiviteit van de pilot gedurende 2024 en hiervoor een budget beschikbaar te stellen van 30.000 euro.
4. De kosten voor de subsidie en het onderzoek naar de pilot van in totaal 480.000 euro voor 355.000 euro te dekken uit de middelen voor jeugdhulp (kostenplaats: 167351) en voor 125.000 euro uit de verwachte bijdrage vanuit de deelnemende gemeenten.
5. De raad voor te stellen de begroting 2024 bij de voorjaarsrapportage te wijzigen.

Inleiding

Na de invoering van de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulpverlening en scholen verantwoordelijk voor de uitvoering van het passend onderwijs. Een groot deel van de leerlingen op het speciaal onderwijs kunnen onvoldoende of geen onderwijs volgen en tot ontwikkeling komen op het moment dat er geen jeugdhulpverlening beschikbaar is onder schooltijd.

Op 10 mei 2022 (B&W-9168) heeft het college besloten dat Almelo penvoerder is voor o.a. de pilot op SO de dr. Herderschee school. De pilot op de dr. Herderschee school is gericht op vereenvoudiging van de financiering en organisatie van zorg en ondersteuning in het onderwijs zodat de belasting en

bureaucratie voor ouders, gemeenten en scholen wordt geminimaliseerd. De kwaliteit van zorg en onderwijs blijft op peil, wordt kwalitatief verbeterd én er komt ruimte voor flexibiliteit.

In de subregio Almelo werken alle gemeenten samen rondom onderwijs en zorg. In afstemming met het schoolbestuur en de aanbieder starten we met collectief arrangeren van de jeugdhulp op dr. Herderschee school voor de klassen OB2, OB4, OB7 en BB7. Dit betekent dat ambulante hulpverlening die binnen deze klassen plaatsvindt collectief in plaats van individueel per leerling wordt bekostigd. De 4 klassen hebben leerlingen met een forse ondersteuningsbehoefte vanuit de Jeugdhulp, wat deze klassen geschikt maakt voor een pilot. Voor de dr. Herderschee wordt deze ondersteuning uitgevoerd door de Twentse Zorgcentra.

Voor de ambulante jeugdhulpverlening worden geen individuele indicaties meer afgegeven. Leerlingen krijgen ondersteuning van vaste medewerkers op de momenten dat ze dit nodig hebben. De overige jeugdhulp (begeleiding en behandeling wat niet onderwijs gerelateerd is) blijft beschikbaar na indicatie door de wijkcoach van de gemeente die verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Gemeenten, die verantwoordelijk zijn voor jeugdhulp van leerlingen op de genoemde scholen, zijn benaderd om aan de pilot deel te nemen. Het besluit om deel te nemen is voorgelegd aan de colleges van Twenterand, Wierden en Rijssen-Holten. Voor deze gemeenten geldt dat zij één of meerdere leerlingen in één van de 4 klassen hebben. Eerder is besloten dat de einddatum van de pilot 31 december 2024 is. In het najaar van 2024 volgt een evaluatie om het vervolg van de pilot te bepalen.

Beoogd effect

1. Het aanbod van jeugdhulp wordt verbeterd en beter afgestemd op de kinderen op school.
2. De kwaliteit van onderwijs kan door effectieve inzet van jeugdhulp verbeteren, waardoor kansen op doorstroming naar lichte vormen van onderwijs worden vergroot en/of de ingezette jeugdhulp afneemt gedurende de schooltijd.
3. De administratieve lasten voor de gemeente, jeugdhulpaanbieder en school worden lager. Door efficiënter werken worden de kosten voor de jeugdhulp lager.

Argumenten voor

1.1. Het college heeft eerder al het besluit genomen om te starten met de pilot.

Op 10 mei 2022 heeft het college het besluit genomen om de pilot op de Rietpluim te starten (B&W – 9168). Op 1 februari 2024 kan gestart worden met de nu voorgestelde pilot samen met de gemeenten die besloten hebben tot deelname.

1.2. In de regio wordt breed onderzocht hoe zorg in onderwijstijd vormgegeven moet worden.

De pilot is in lijn met de regionale ontwikkelingen, passend bij de regiovisie Jeugdhulp Twente, de Hervormingsagenda Jeugd en de Samenwerkingsagenda Jeugd Twente. Regionaal wordt onderzocht hoe zorg in onderwijs op meerdere S(B)O en VSO scholen ingezet kan worden. Met het bieden van jeugdhulp op scholen kunnen meerdere leerlingen profiteren van het aanbod en dit past in de transformatie van de jeugdhulpverlening. De ervaringen vanuit de regio in lopende pilots zijn verwerkt in de opstart van de pilot.

2.1. Het verstrekken van de subsidie draagt bij aan het collectief arrangeren van de huidige jeugdhulp op de dr. Herderschee school.

Door het verlenen van de subsidie komt de jeugdhulp beschikbaar voor alle leerlingen van de deelnemende gemeenten, waardoor er beschikkingsvrij gewerkt kan worden en de administratieve lasten afnemen. De zorgaanbieder is niet meer afhankelijk van een individuele toewijzing. De jeugdhulp komt voor alle leerlingen beschikbaar op het moment dat inzet noodzakelijk en het meest effectief is. Er hoeft niet meer gewacht te worden op een indicatie, voordat de hulp mag worden ingezet en de inzet kan groepsgericht ingezet worden in plaats van individueel. Dit moet leiden tot een efficiënter inzet van jeugdhulp en minder administratieve lasten.

2.2. De Twentse Zorgcentra is de huidige zorgaanbieder en is de meest passende partij voor het uitvoeren van de pilot.

De Twentse Zorgcentra is de meest ingezette zorgaanbieder op de dr. Herderschee school en biedt een passend zorgaanbod voor de leerlingen op deze school. Dr. Herderschee school is met de opzet van het collectief arrangeren in staat om een aanbod van basisjeugdhulp te realiseren gedurende de pilotperiode en dit aanbod door te ontwikkelen.

2.3. Het subsidiebedrag is gelijk aan het bedrag wat de gemeenten nu betalen voor de jeugdhulp.

De pilot kan met het aantal leerlingen wat nu onderwijs volgt in de 4 klassen op de Herderscheeschool kostenneutraal worden uitgevoerd. De verwachting is dat er een besparing op de uitgaven gerealiseerd kan worden na 2024, doordat de administratieve lasten afnemen en de jeugdhulp efficiënter kan plaatsvinden.

2.4. De gemeenten betalen voor de kosten die ze anders ook voor de leerlingen hebben

De gemeenten betalen een vast bedrag voor het jaar 2024. Het bedrag is gebaseerd op de indicaties die gemeenten anders op 1 januari 2024 zouden vaststellen.

3.1. Monitoring en een evaluatie moeten uitwijzen of een andere werkwijze bijdraagt aan de doelen

Om te bepalen of de nieuwe werkwijze succesvol is, is het belangrijk om een onafhankelijke monitoring op te zetten. De monitoring en evaluatie kunnen uitwijzen of de pilot doorgezet moet worden en of uitbreiding naar de gehele school zinvol is. Tevens kan de evaluatie uitwijzen of de werkwijze op SO de dr. Herderschee school uitgebreid kan worden naar meerdere scholen.

4.1. De kosten voor jeugdhulp op school worden nu ook gedekt uit het jeugdhulpbudget

De subsidie wordt besteed aan jeugdhulpverlening op school, alleen de vorm van de financiering wordt veranderd. Er is geen risico op dubbele financiering. In de subsidiebeschikking is opgenomen dat de gemeente Almelo geen subsidie versterkt voor gemeenten die niet deelnemen of ouders/verzorgers die niet willen deelnemen aan de pilot. Met het onderzoek willen we inzichtelijk maken of het collectief inzetten van jeugdhulp leidt tot een kwalitatieve verbetering, hogere tevredenheid van de betrokkenen (ouders, school, zorgaanbieder en gemeenten), efficiëntere inzet en kostenbesparing.

Kanttekeningen

1.1. Niet alle hulp wordt in het collectieve arrangement opgenomen.

Het blijft voor ouders mogelijk om een individuele indicatie aan te vragen voor de jeugdhulpverlening. Dit kan zowel aangevraagd worden bij het wijkteam van de gemeente, als bij externe wijzers als huisartsen. De hulpverlening buiten schooltijd is niet opgenomen in de subsidie. Door het aansluiten van de wijkcoach Jeugd op school wordt voorkomen dat wij niet weten dat er extra hulpverlening op school wordt ingezet en kan er goede aansluiting zijn bij ondersteuning buiten de schoolse situatie.

1.2. Niet alle klassen nemen deel aan de pilot

In eerste instantie is geprobeerd om voor de gehele school een pilot te starten. Gezien de veelzijdigheid van de school, de grootte van de school en de betrokkenheid van veel gemeenten is besloten om kleinschalig te starten. Het is in een eerder stadium niet gelukt om een pilot voor de gehele school te starten om bovenstaande redenen. Met een kleinschalige pilot met vooral Almelse leerlingen met een hoge zorgvraag, kan na de pilotperiode onderbouwd worden of het wenselijk is om de pilot naar de gehele school uit te breiden. Leerlingen uit andere klassen worden niet uitgesloten van ondersteuning, maar ouders/verzorgers kunnen waar nodig de ondersteuning aanvragen.

2.1. De gekozen vorm van financieren van de pilot.

De hulpverlening wordt normaliter ingezet vanuit individuele toewijzingen. Er zijn diverse redenen om, net als bij de pilots van de gemeente Hengelo en Enschede, te kiezen voor subsidie. Allereerst gaat het om een pilot, wat maakt dat gekozen mag worden voor subsidie. Ten tweede worden de producten, die onder het collectieve arrangement gaan vallen, al uitgevoerd door deze aanbieder. Door subsidie wordt continuïteit in begeleiding voor de leerlingen mogelijk en kunnen de huidige professionals betrokken blijven. Het belang van het kind staat voorop. Hiernaast gaat het om een aanbieder die een inkoopcontract heeft met de gemeente Almelo en de overige betrokken gemeenten. Het betreft een prijs die marktconform is en passend bij de zorg die geboden wordt. Tot

slot heeft de marktwerking al plaatsgevonden, omdat de desbetreffende zorgaanbieder nu ook de zorg levert op deze scholen. Na de pilotperiode kan het collectief arrangeren mogelijk worden opgenomen in een inkoop.

2.2. Individuele indicaties kunnen niet worden omgezet naar een algemene voorziening.

De hulp vanuit de Jeugdwet wordt ingezet op individuele beschikkingen. Tijdens de pilot worden deze beschikkingen omgezet in subsidie. Voor ouders en leerlingen blijft het mogelijk om individuele hulp aan te vragen of te weigeren dat de huidige indicatie wordt stopgezet. De wijkcoaches betrokken bij de individuele leerlingen informeren ouders over de werkwijze en krijgen de keuze om niet deel te nemen aan de pilot. Als een ouder niet akkoord gaat, worden de uren niet meegenomen in de subsidie. Dit voorkomt dubbele uitgaven en de leerling blijft individuele ondersteuning ontvangen. Wijkcoaches jeugd en gezin uit Almelo zijn aanwezig op school en hebben zicht op het aantal leerlingen dat deelneemt aan de pilot. Hiermee wordt voorkomen dat er naast de subsidie ook extra individuele ondersteuning wordt ingezet. In de Hervormingsagenda Jeugd wordt benoemd dat het Rijk het mogelijk wil maken om collectieve groepsgerichte voorzieningen voorliggend te maken op individuele toewijzingen.

Kosten, opbrengsten en dekking

Uitgangspunt is dat gemeenten, d.m.v. de subsidieverlening niet meer kwijt zijn dan de kosten voor de geïndiceerde jeugdhulp die ze anders zouden uitgegeven voor een leerling zoals is toegewezen op 1 januari 2024 (op basis van de individuele toewijzingen per leerling). Het aantal individuele uren zorg is de basis van de totale subsidie.

De pilot wordt gemonitord en er zal een onderzoek worden uitgevoerd om de effecten van de nieuwe manier van werken te onderzoeken in de pilotfase. In het najaar van 2024 vindt de evaluatie plaats over de voortgang van de pilot vanaf 1 januari 2025. Het college wordt na de evaluatie geïnformeerd over het verlengen, wijzigen of beëindigen van de pilot, waarna een besluit kan volgen.

Kosten:

Verwachte kosten gemeente Almelo 2024

Almelo	€ 325.000,-
Overige gemeenten *	€ 125.000,-

*Afhankelijk van gemeentelijke deelname aan de pilot. Gemeenten betalen een vast bedrag gebaseerd op de indicaties van de leerlingen in de klassen OB2, OB4, OB7 en BB7

Totale kosten subsidie:

	Kosten
Subsidie aan de Twentse Zorgcentra (alle gemeenten)	€ 450.000,-
Verwachte kosten onderzoek pilot	€ 30.000,- (maximaal)

Uitvoering

De leerlingen op SO de dr. Herderschee komen uit meerdere gemeenten. Dit betekent dat alle gemeenten met een leerling in de genoemde klassen akkoord moeten gaan met de pilot. Mochten ze niet willen deelnemen dan vallen deze leerlingen buiten de subsidie en inzet van hulp. De subsidie aan de Twentse zorgcentra wordt verstrekt voor de leerlingen van de deelnemende gemeenten. Voor de leerlingen vanuit gemeenten die niet deelnemen aan de pilot zal een individuele jeugdhulpindicatie aangevraagd moeten worden bij de desbetreffende gemeente.

Almelo heeft in mei 2022 besloten om penvoerder, begeleider en subsidieverstrekker van de pilot te zijn. De andere gemeenten nemen een besluit hierover voor 1 februari 2024. In de besluitvorming van de andere gemeenten wordt opgenomen dat Almelo volmacht en mandaat heeft om als penvoerder,

begeleider en subsidieverstrekker op te treden voor alle gemeenten. Op dit moment gaat het om leerlingen van de gemeenten Twenterand, Wierden en Rijssen-Holten.

Mocht er een leerling vanuit een andere gemeente in de klas komen gedurende 2024, dan kan de gemeente voor instroom van de leerling besluiten om deel te nemen aan de pilot en zal er een vast aantal uren inzet voor de leerling gerekend worden (afhankelijk van de klas). Dit aantal uren is de gemiddelde inzet van het aantal uren op 1 januari per klas.

Ouders/ verzorgers/ gezaghebbenden (hierna ouders) krijgen de keuze om deel te nemen aan de pilot. Wijkcoaches of externe verwijzers informeren ouders dat ze kunnen deelnemen. Ouders ontvangen daarna een brief over het stopzetten van de individuele hulpverlening. Met ouders wordt besproken dat hun kind dezelfde hulpverlening blijft ontvangen en de zorg gegarandeerd is.

Uitvoering van de pilot

In de subsidieaanvraag van de Twentse Zorgcentra staat beschreven hoe de pilot wordt uitgevoerd. Vanuit de gemeente Almelo wordt ambtelijk deelgenomen aan het begeleidingsteam op school om de begeleiding op school te monitoren (regiefunctie)

Maandelijks vindt er een evaluatie plaats met de gemeente Almelo (adviseur beleidsuitvoering en wijkcoach), de Twentse Zorgcentra en de dr. Herderschee school.

Financiering:

Almelo subsidieert de Twentse Zorgcentra ook namens de overige deelnemende gemeenten (na besluitvorming). De gemeente Almelo factureert 1x per jaar de bijdrage van de overige gemeenten.

Bijlagen

Bijlage 1: Subsidieaanvraag de Twentse Zorgcentra (INT-90576)

Bijlage 2: Subsidiebeschikking de Twentse Zorgcentra (UIT - 113241) met **niet openbare** bijlage (INT – 90626). Deze bijlage is niet openbaar op grond van artikel 5 lid 2 sub e Wet open overheid.

Procesinformatie

Extern overleg

Afstemming heeft plaatsgevonden met de overige gemeenten, het schoolbestuur van SO dr. Herderscheeschool, het samenwerkingsverband primair onderwijs (PO) en de betrokken jeugdhulpaanbieder (de Twentse Zorgcentra).

Intern overleg

Afstemming heeft plaatsgevonden met een jurist uitvoering sociaal, financieel adviseur, senior adviseurs sociaal domein, adviseur beleidsuitvoering, contractmanager en MT US.

Afstemming met portefeuillehouder

Afstemming met wethouder Overmeen- Bakhuis heeft plaats gevonden op 15 januari 2024.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Regulier, via Ibabs (besluit)

De jeugdigen met lopende indicaties worden geïnformeerd door de wijkcoach of verwijzer dat er geen verlenging noodzakelijk is van de indicatie vanaf 1 februari 2024 door middel van een brief vanuit de

wijkcoach. De hulpverlening voor de jeugdige loopt door zonder de toewijzing, vanaf de start van de pilot.